

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală
Nr. 1a-101/22

judecătoria Edineț
sediul Briceni
Judecător Gh. Comerzan

DECIZIE

30.05.2023

mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți în componența

Președintelui ședinței: Ala Rotaru

Judecători: Angela Revenco și Dumitru Pușca

Grefier: Maria Baci

Cu participarea

Procurorului: Valeriu Dubăsari

Avocatului: Natalia Uncu

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelurile inculpatelor:

Chițac Djemilia ***, născută la *****,
domiciliată în sat. *****, cet. RM, cu studii
superioare, divorțată, având la întreținere un copil
minor, secretar al Consiliului local Drepcăuți, anterior
condamnată prin sentința judecătoreiei Briceni din
13.09.2017 pe art. art. 27, 238 alin. (1) Cod penal la
amendă în mărime de 300 u.c., echivalentul a 6 000 lei,
cu explicarea dreptului achitării în temeiul art. 64**

alin.

(3/1) Cod penal,-

Popovici Galina ***, născută la *****,
domiciliată în sat. *****, cet. RM, cu studii
medii, căsătorită, ne având persoane la întreținere
perceptor fiscal la Primăria Drepcăuți, anterior
necondamnată,-**

declarate împotriva sentinței judecătoreiei Edineț sediul Briceni din 27.12.2022 prin care:

Chițac Djemilia ***** a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal și liberată, *în temeiul art. art. 275 pct. 4); 285 alin. (2); 391 alin. (1) pct. 6) Cod pr. penală* de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescriere, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Popovici Galina ***** a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal și liberată, *în temeiul art. art.*

275 pct. 4); 285 alin. (2); 391 alin. (1) pct. 6) Cod pr. penală de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescriere, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal

Prin sentința s-a dispus încasarea solidară de la **Chițac Djemilia ******* și **Popovici Galina ******* a cheltuielilor de judecată în mărime de 25 200 lei, soluționându-se soarta mijloacelor materiale de probă.

Prezenta cauză s-a aflat pe rolul instanței de fond în perioada 04.10.2019 - 27.12.2022 fiind examinată în procedură generală, conform art. 321 CPP în lipsa inculpatei Popovici Galina, anunțată în căutare prin încheierea din 02.12.2021 și în cea de apel pe perioada 31.01.2021 – 30.05.2023.

C O N S T A T Ă :

Potrivit sentinței, *Chițac Djemilia* a fost recunoscută vinovată în aceea, că deținând în baza dispoziției nr. 81 din 22.08.2016 a primarului localității Drepcăuți, r-nul Briceni, Ghenadii Ioxa funcția publică de primar - interimar, concomitent cu deținerea funcției de bază - secretar al consiliului sătesc Drepcăuți, prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal fiind persoană publică, cărei conform fișei de post și actelor normative ce vizează acest domeniu de activitate i-au fost atribuite anumite drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorice în cadrul entității respective, care este o autoritate publică, acționând intenționat și din interes personal, împreună și de comun acord cu perceptorul fiscal al Primăriei Drepcăuți, raionul Briceni, Galina Popovici, ignorând prevederile art. 39 alin. (1) lit. i), l), p), și r) din Legea nr.436 – XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care prevede că secretarul îndeplinește sub autoritatea primarului următoarele atribuții de bază: primește, distribuie și întreține corespondența; ține evidența gospodăriilor țărănești (de fermier) și a asociațiilor acestora conform registrului aprobat de Guvern; înregistrează contractele de arendă a terenurilor agricole și a altor bunuri agricole încheiate pe un termen de până la 5 ani inclusiv, exercitând interimatul funcției de primar în baza art. 34 alin. (4), 39 alin. (2) din prezenta lege, având la acel moment și alte atribuții de serviciu conform art. 29 alin. (1) lit. f), g), j) din Legea nr.436 – XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care prevede că primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informând consiliul local despre situația existentă; răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului

(comunei), orașului (municipiului), în limitele competenței sale; conduce, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice locale, ignorând totalmente aceste prevederi, în lipsa unor acte și documente contabile care ar confirma cu certitudine existența unor datorii din partea SRL „Drebozaci”, personal a semnat și a eliberat certificatul nr. 983 din 05.09.2016 eliberat de Primăria Drepcăuți privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul Primăriei pentru impozitele și taxele administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, care este un document oficial eliberat de o autoritate publică, *în care a înscris date vădit false prin care au confirmat faptul că contribuabilul SRL „Drebozaci” c/f 200304001610 cu sediu în sat. Drepcăuți, r-nul Briceni conform situației la data de 05 septembrie 2016, are restanțe la impozitele și taxele locale în mărime de 2 174 688,12 lei*, fapt ce a servit temei pentru emiterea încheierii nr. 2c-47 din 02.09.2016, prin care s-a admis solicitarea Primăriei Drepcăuți în cadrul pricinii civile de încasarea a 2 174 688,12 lei, cu aplicarea în vederea asigurării acțiunii civile, a sechestrului pe bunurile SRL „Drebozaci” în limita valorii cerințelor formulate și emiterea încheierii nr. 2i-443/16 din 15.09.2016, prin care s-a dispus admiterea spre examinare a cererii introductive depuse la fel de Primăria Drepcăuți, r-nul Briceni în calitate de debitor, cu privire la intentarea procesului de insolvență a SRL „Drebozaci”, ce se află pe rolul instanțelor de judecată.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 883-891 din 17.05.2019 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare al Republicii Moldova, suma datoriei de bază a SRL „Drebozaci” față de bugetul local al Primăriei s. Drepcăuți, r-nul Briceni, pentru arenda terenurilor proprietate publică începând cu data 01.01.2011, data încheierii contractelor de arendă și până la situația din data 05.09.2016, data când a fost eliberat certificatul în litigiu, a constituit 68 030,42 lei.

Respectivele acțiuni a lui *Chițac Djemilia* fiind încadrate la art. 332 alin. (1) Cod penal - înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost comise din interes material sau din alte interese personale.

La fel și *Popovici Galina* a fost recunoscută vinovată în aceea, că deținând în baza ordinului Primarului localității Drepcăuți, r-nul Briceni, funcția publică de percepător fiscal al primăriei, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căreia conform fișei de post și actelor normative ce vizează acest domeniu de activitate, i-au fost atribuite anumite drepturi și obligații, deținând funcția publică de execuție, acționând intenționat și din interes personal, acționând în mod intenționat împreună și de comun acord cu primarul interimar al Primăriei s. Drepcăuți, r-nul Briceni, *Chițac Djemilia*, ignorând prevederile fișei de post capitolul III, potrivit cărei scopul general al funcției de specialist în

problemele percepției fiscale este evidența contribuabililor și obligațiilor fiscale calculate, percepătorul fiscal va administra impozitul funciar de la persoanele fizice și pe bunurile imobiliare de la persoanele fizice și gospodăriile țărănești, fiind obligat conform pct. 3 lit. l), n), din fișa postului să țină evidența contribuabililor ale căror obligații fiscale sunt calculate de Serviciul colectare impozite și taxe locale, precum și evidența acestor obligații fiscale, inclusiv a restanțelor, să transfere la buget sumele încasate ca impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități), amenzi, conform legislației fiscale și în modul stabilit de Guvern; să remită contribuabililor, conform legislației fiscale, avizele de plată a obligațiilor fiscale, precum și deciziile emise, conform fișei de post fiind persoana responsabilă de calitatea și veridicitatea calculului impozitelor și taxelor, având și alte atribuții de serviciu, ignorând totalmente aceste prevederi, în lipsa unor acte și documente contabile care ar confirma cu certitudine existența unor datorii către primărie din partea SRL „Drebozaci”, personal a întocmit și a eliberat certificatul nr. 983 din 05.09.2016 privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul Primăriei Drepcăuți pentru impozitele și taxele administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, care este un document oficial eliberat de o autoritate publică, *în care a înscris date vădit false prin care a confirmat de comun acord cu Chițac Djamelia, că contribuabilul SRL „Drebozaci” c/f 200304001610 cu sediu în localitatea Drepcăuți, r-nul Briceni conform situației la data de 05 septembrie 2016, are restanțe la impozitele și taxele locale în mărime de 2 174 688, 12 lei, ce nu corespundea realității*, folosind respectivul certificat cu date false drept temei pentru pronunțarea în cadrul pricinilor civile, a încheierii nr. 2c-47 din 02.09.2016, prin care s-a admis cererea Primăriei Drepcăuți cu privire la asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor ce-i aparțin pârâtului SRL „Drebozaci” în limita valorii acțiunii de 2 174 688,12 lei, și adoptarea încheierii nr. 2i-443/16 din 15.09.2016, privind admiterea spre examinare a cererii introductive depusă la fel de către Primăria s. Drepcăuți, r-nul Briceni, în calitate de debitor cu privire la intentarea procesului de insolvență a SRL „Drebozaci” care până în prezent se află pe rolul instanțelor de judecată.

Cu toate acestea, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 883-891 din 17.05.2019 prezentat de către Centrul Național de Expertize Judiciare al Republicii Moldova, suma datoriei de bază a SRL „Drebozaci” față de bugetul local al Primăriei sat. Drepcăuți, raionul Briceni, pentru arenda terenurilor proprietate publică începând cu data de 01.01.2011, data încheierii contractelor de arendă și până la situația din 05.09.2016 a constituit 68 030,42 lei.

Respectivele acțiuni a lui Popovici Galina fiind încadrate la art. 332 alin. (1) Cod penal, cu calificativele: înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente,

dacă aceste acțiuni au fost comise din interes material sau din alte interese personale.

Dezacord cu sentința de condamnare, prin contestarea ei în termenul și ordinea prevăzută la art. art. 400-402 Cod pr. penală, și-a expus inculpatele Chițac Djemilia și Popovici Galina, solicitând casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi de achitare de sub învinuirea adusă, din lipsa în acțiuni a elementelor constitutive a componenței de infracțiune prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de achitarea cheltuielilor de judecată.

În argumentarea cerințelor formulate, ambele invocând întocmirea certificatului cu pricina sub controlul și asistența juridică a avocatului I. Stegărescu, care ulterior a și sesizat în numele primăriei Drebozaci instanța de judecată, cu solicitarea încasării de la SRL "Drebozaci" a daunei calculate pentru neachitarea arendei funciare, confirmată prin certificatul nr.983 din 05.09.2016 pe care l-a contrasemnat, cauza de mai mult timp aflându-se pe rolul instanțelor de judecată, dat fiind prezența mai multor neclarități legate de cuantumul prejudiciului solicitat pentru încasare, ce nu a putut fi calculat din lipsa documentelor necesare, ceea ce s-a stabilit și prin raportul de expertiză, or, contrar prevederilor pct. 88 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin ordinul MF nr. 94 din 19.07.2010, contabilitatea primăriei nu a ținut evidența analitică și sistematică a contului extrabilanțier 03 "sume calculate", ne reflectând în registrele contabile și dările de seamă datorita la plățile de arendă, contractele de arendă ne având număr de înregistrare în Registrul contractelor de arendă, fapt confirmat de către noul primar *****, audiată în calitate de martor în cauza penală, care de altfel a depus declarații nu în interesul primăriei, ci în favoarea fostului său angajator SRL Farm – Agro- Prim". În opinia apelantelor, certificatului nr. 983 din 05.09.2016, contrasemnat și prezentat în instanța de judecată, nu a constituit temei pentru declanșarea procesului de insolvență al SRL "Drebozaci", or, creanța primăriei nici nu a fost inclusă în tabelul creanțelor, Societatea având mai multe datorii față de alți agenți economici care au fost incluși în respectivul tabel, ceea ce denotă lipsa a careva prejudiciu, pretins a fi adus în interes material sau personal. Concomitent cu aceasta Chițac Djemilia invocă imposibilitatea achitării cheltuielilor de judecată, în situația în care nu este încadrată în câmpul muncii, educând și întreținând de una singură doi copii minori.

În fața instanței de apel, inculpata Chițac Djemilia a pledat nevinovată și împreună cu avocatul Natalia Uncu a solicitat pronunțarea unei soluții de achitare de sub învinuirea adusă din lipsa în acțiuni a elementelor componenței de infracțiune, prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, la moment pricina civilă în care figurează SRL "Drebozaci" ne având o finalitate judiciară, certificatul contrasemnat de ea, ne constituind temei pentru declanșarea procesului de insolvență și respectiv ne fiind validat cu includerea în tabelul creanțelor, ne

aducând careva prejudiciu material Societății, fiind în incapacitate de a achita cheltuielile de judecată în sumă de 25 200 lei.

Fiind legal citată, cu dispunerea aducerii silite și anunțarea în căutare prin încheierea CA Bălți din 02.12.2021 în vederea asigurării participării la examinarea apelului, a cărui titular este, locul aflării inculpatei Popovici Galina ***** nu a fost identificat, din informația prezentată de procuror ridicată din sistemul informațional "Acces", aceasta a ieșit de pe teritoriul RM, ne fiindu-i cunoscut locul aflării, motiv pentru care în corespundere cu art. 321 Cod pr. penală, Colegiul a dispus judecarea cauzei în lipsa ei, în apărarea cărei, avocatul Natalia Uncu la fel a pledat pentru adoptarea unei soluții de achitare pe motivele expuse de ea în cererea de apel.

Pe de altă parte procurorul ce a susținut învinuirea în instanța de apel, a pledat pentru respingerea ambelor apeluri, păstrând neschimbată sentința instanței de fond, în care sunt descrise cert împrejurările de fapt și temeiurile de drept pentru condamnarea ambelor inculpate.

Verificând temeinicia argumentelor formulate de apelante în raport cu lucrările cauzei penale, ascultând pledoariile participanților la proces, Colegiul prin admiterea ambelor apeluri din alte motive decât cele invocate, va dispune casarea sentinței, inclusiv din oficiu în latura pedepsei penale, cu pronunțarea în această parte a unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod pr. penală, le va libera pe Chițac Djemilia și Popovici Galina de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu anularea încheierii de anunțare a ultimei în căutare, păstrând neschimbate dispozițiile sentinței cu privire la cheltuieli de judecată și mijloacele materiale de probă.

*De drept, concluzia Colegiului se întemeiază pe dispozițiile art. 414 alin. (1) și alin. (2) Cod pr. penală, în corespundere cu care instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, verificând declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal, precum și pe dispozițiile art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod pr. penală, potrivit căror *judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel adoptă una din următoarele decizii: ...admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.**

Pentru a se pronunța în sensul celor constatate Colegiul, ținând cont de nerecunoașterea de către inculpate a vinovăției, iar ca urmare examinarea cauzei în procedură generală, reține, că în corespundere cu pct. 14.2 a Hotărârii Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de

apel, completată prin hotărârea nr. 10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării în apel, fiind admisibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi. Instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, potrivit pct. 14.7 a hotărârii nominalizate chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 CPP.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

În fapt, Colegiul reține caracterul fondat al soluției judiciare privind recunoașterea vinovăției celor două inculpate Chițac Djemilia și Popovici Galina în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, soluție ce rezultă din probele administrate pe parcursul urmăririi penale, a căror cercetare s-a efectuat în instanța de fond și cea de apel, și care corect au fost statuate la baza soluției de condamnare a acestora.

Or, chiar dacă la ședințele de judecată a instanței de fond și celei de apel, inculpata Chițac Djemilia nu și-a recunoscut vinovăția în fapta imputată, susținând, că certificatul nr. 983 din 05.09.2016 privind existența restanțelor față de bugetul Primăriei Drepcăuți, a fost întocmit de către perceptorul fiscal Popovici Galina în baza informației prezentate de inginerul cadastral, ea doar adevărindu-l prin semnătura depusă, având încredere în suma indicată de către persoanele responsabile, ne dispunând de date precise a acestor restanțe din lipsa evidenței contabile și condiderând, că el nu a constituit temei pentru declanșarea procesului de insolvență al SRL "Drepcăuți", a cărei creanță nu a fost validată prin includerea în tabelul creanțelor, astfel lipsind pretinsul prejudiciu cauzat acestea, totuși

cumulul probelor administrate la faza urmăririi penale, pe care instanța de fond multe aspectual li-a examinat și obiectiv li-a apreciat, cert denotă prezența în acțiunile ambelor inculpate a elementelor componente de infracțiune, prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal.

Nu și-a recunoscut vinovăția la etapa urmăririi penale nici inculpata Popovici Galina, care nu a participat la examinarea cauzei în instanța de fond și apel, fiind anunțată în căutare, cu examinarea speței, conform art. art. 321 alin. (6) CPP în absența ei.

Contrar celor invocate de către inculpate în apărarea intereselor sale, instanța de fond corect a statuat la baza sentinței de condamnare declarațiile în calitate de martor a următoarelor persoane:

- ***** și *****, potrivit căror întreprinderea SRL Drebozaci a fost fondată în 1999 și se ocupa de cultivarea cerealelor, fiind preluată în 2011 de către o firmă ucraineană SRL „HIM-AGRO-MARCHETING”, care i-a stins toate datoriile, ea funcționând în regim normal, cu achitarea plăților la buget. Începând cu 2015, odată cu venirea fostului primar *****, ce se ocupa de preluarea de la proprietari a cotelor de pământ, ce erau arendate SRL ”Drebozaci” până în 2020, starea financiară a Societății s-a agravat în deosebi urmare a faptului, că având la mână procurile proprietarilor, acesta a blocat semănatul, iar în octombrie 2016, în numele primăriei Drepcăuți prin cererea depusă la Curtea de apel Bălți, a solicitat declanșarea procesului de insolvență al SRL ”Drebozaci”, cerere ce i-a fost respinsă, iar urmare a reformei competenței instanțelor de judecată, cazul a fost transmis spre soluționare judecătorei Edineț, care prin hotărârea din 01.08.2018 a supus SRL ”Drebozaci” procesului de insolvabilitate, având la bază certificatul vizat în speță, contrasemnat în numele primăriei Drepcăuți, r-nul Briceni, de către primarul interimar Chițac Djemilia, potrivit cărui întreprinderea ar datora bugetului local 2 174 688,12 lei, fapt ce nu corespunde realității, ea neavând datorii față de primărie și nici la bugetul de stat, fapt confirmat prin certificatul prezentat de către IFS (f.d. 182-183; f.d. 183-185, Vol. 5);

- *****, potrivit cărui în perioada 2015 - 2018, a reprezentat interesele SRL „Drebozaci” în instanțele de judecată la cererile inițiate de către primăria Drepcăuți de încasare a restanței la plățile de arendă funciară în sumă de 2 174 688, 12 lei, ulterior prin cererea din 12.09.2016 solicitând declanșarea procesului de insolvență pe motivul imposibilității recuperării la buget a respectivei restanțe, calculată din datorii de bază pentru arenda terenurilor, penalități și dobânzi de întârziere aferent fiecărui dintre terenurile luate în arendă, prima cerință fiind respinsă prin hotărârea judecătorei Edineț sediul Briceni din 09.07.2018, păstrată neschimbată prin decizia CA Bălți din 04.04.2019. Anticipat, depunerii cererii introductive de declanșare a procesului de insolvență a SRL ”Drebozaci”, primarul localității Drepcăuți, ***** a înregistrat la primărie a preîntâmpinare cu nr. 151 din

06.07.2016, prin care informa SRL „Drebozaci”, despre necesitatea achitării plăților de arendă pe perioada 2013 - 2015, și anume pentru arenda terenurilor aferente construcțiilor cu suprafața de 52,48 ha (în extravilan) suma de 406 751,61 lei și terenul cu suprafața de 5,52 ha (intravilan) suma de 1501,54 lei; pentru arenda terenurilor agricole cu suprafața de 42,38 ha suma de 172 923,05 lei și impozit funciar pentru aceeași suprafață în sumă de 12592,83 lei; pentru arenda terenurilor bazinelor acvatice cu suprafața de 16,71 ha suma de 22 727 lei numai pentru anul 2015, în total solicitând suma de 616 496,03 lei, deși este absolut incert de ce face trimitere la suprafața de 42,38 ha ca fiind suprafața totală a terenurilor agricole, or SRL „Drebozaci” a încheiat contract de arendă a terenurilor agricole pe o suprafață de 29,81 ha, care nu a fost majorată. La 02.08.2016 primăria a înaintat către SRL „Drebozaci” o notă de plată înregistrată cu nr. 176 din 02.08.2016, prin care a redat calculele datoriei față de bugetul local în sumă de 826 056, 86 lei, adăugând o sumă a datoriei calculată pentru anul 2016, deși conform contractului plata pentru arendă a terenurilor respectiva sumă urma a fi achitată până la 31.12.2016, respectiv potrivit calculelor efectuate de primărie restanța de 2 174 688,12 lei a fost calculată pentru perioada anilor 2013-2016, respectivele calcule la fel ca și perioada de încasare fiind incorecte, or potrivit notei primarului Drepcăuți, Ceban Larisa, cu nr. 170 din 01.08.2014, adresată în perioada inspectării financiare la primărie pentru perioada anului 2014, SRL „Drebozaci” la această dată înregistra o datorie pentru plata arendei terenurilor în sumă totală de 201 770, 57 lei, pe care SRL „Drebozaci” a achitat-o integral până la 31.12.2014, fapt ce denotă, că la 01.01.2015 societatea nu înregistra careva datorii la bugetul local, fapt ce denotă netemeinicia creanței în pretinsa valoare de 2 174 688, 12 lei; contractul de arendă a terenului de sub bazinul acvatic cu suprafața de 16,71 ha, încheiat la 01.06.2009 fiind expirat de drept la 01.06.2012, fiind încheiat pe termen de 3 ani (pct.1.2 din cap II din contract), fapt ce denotă, că începând cu 01.01.2015 acest teren nu mai era arendat și nici folosit de către SRL „Drebozaci”, chiar dacă la solicitarea Primăriei a achitat pentru arendă suma de 22 727 lei. Respectiv, în perioada 01.01.2015 și până la depunerea cereri în judecată septembrie 2016, SRL „Drebozaci” avea obligații de a achita plata de arendă în baza a două contracte cel din 01.01.2014 a terenurilor sub construcții cu suprafața totală de 58,0082 ha la prețul anual de 7 889,69 lei și din 01.01.2014 a terenurilor agricole-drumuri proiectate cu suprafața de 29,81 ha la prețul anual de 40 544,56 lei, sume achitate de către SRL „Drebozaci” în bugetul local la 26.09.2016, fapt ce confirmă, că la situația din 05.09.2016, când a fost întocmit și eliberat de către cele două inculpate certificatul fals privind existența restanțelor la buget cu nr. 983, SRL „Drebozaci” nu înregistra datoria indicată în el în sumă de 2 174 688,12 lei, prin el urmărindu-se scopul îndeplinirii prevederilor art. 20 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149

din 29.06.2012, în vederea argumentării cerințelor înaintate de insolvență a întreprinderii (f.d. 224-225, Vol. 5);

- *****, potrivit cărei începând cu 1990 activează în funcție de contabil-șef al Primăriei Drepcăuți, având în atribuții ducerea evidenței contabile, inclusiv a plăților efectuate de agenții economici din teritoriu aferent contractelor de arendă a terenurilor încheiate cu Primăria; evidența respectivelor contracte fiind pusă pe seama specialistului în reglementarea regimului funciar, la momentul actual Djemilia Chițac, care ocupă și funcția de secretar al Consiliului, cu SRL Drebozaci fiind încheiate șase contracte de arendă a terenurilor și reieșind din faptul, că conducerea întreprinderii a refuzat reîncheierea noilor contracte, ea continuă să prelucreze terenurile anterior arendate, efectuând plățile la buget la finele fiecărui an, ea personal prin intermediul programului centralizat de evidență contabilă, stabilind efectuarea plăților și întocmind dările de seamă trimestrială în care indică suma total achitată; conform rezultatelor inspecției financiare în perioada lunilor mai-iulie 2019, efectuată de către DTIF Edineț, SRL "Drebozaci" înregistrează o restanță la buget pentru perioada 2015-2018, în mărime de peste 200 000 lei, ne având alte datorii și respectiv ne oferind careva date la întocmirea certificatului cu nr. 983 din 05.09.2016, ne cunoscând conform căror date și informații s-a indicat pretinsa restanță de 2 174 688,12 lei la situația din 05.09.2016, ea ne figurând în evidența contabilă a primăriei, posibil fiind calculată personal de către primarul *****, în baza propriilor convingeri, cu folosirea altui tarif (f.d. 186-187, Vol. 5).

La fel, la adoptarea soluției de condamnare a inculpatelor, instanța just a reținut mijloacele materiale de probă administrate pe caz, care au fost cercetate la ședințele de judecată cu o apreciere obiectivă a lor și din care rezultă, că deși potrivit datelor reale a speței, la ziua de 12.09.2016, SRL "Drebozaci" nu înregistra restanțe la bugetul local, totuși primarul interimar al primăriei Drepcăuți, Djemilia Chițac, a sesizat în temeiul art. 18 al Legii insolvabilității instanța de apel cu cerere introductivă privind declararea insolvabilității respectivei societăți, indicând, că ar avea restanță față de bugetul local în sumă de 2 174 688, 12 lei (f.d. 35-36, Vol. 1), în confirmarea cerințelor anexând certificatul din 12.09.2016, subsemnat de ea și receptorul fiscal Galina Popovici, în care a indicat pretinsa restanță față de bugetul local în suma supra indicată (f.d. 41-42 v.1), deși prin actul din 25.11.2016 întocmit de DGT Nord a CNA nr. 12/3910 din 22.10.2016, autorizat de Inspekția Financiară nr. 27-10-09/1417 din 28.10.2016 privind rezultatele inspecției financiare tematice la primăria Drepcăuți pe perioada 01.01.2015-31.12.2015, s-a constatat, că la situația din 01.10.2016 SRL "Drebozaci" avea restanță la datorii cu termen de achitare expirat pentru plata de arendă în sumă de 28 805,25 lei (f.d. 55-67, Vol. 1).

În context, prin hotărârea judecătoreiei Edineț sediul Briceni din 09.07.2018, în cauza civilă nr. 2c-47/16, cererea Primăriei s. Drepcăuți, r-l Briceni împotriva SRL "Drebozaci" privind încasarea datoriei, clauzei penale și a dobânzii de întârziere, s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 137, v. 1; 162 v.2), iar prin încheierea CA Bălți din 22.08.2018 nu s-a dat curs cererii de apel declarată împotriva hotărârii din 09.07.2018 (f.d. 163-164, Vol. 2).

De rând cu aceasta, prin încheierea Curții de Apel Bălți din noiembrie 2016, în cauza nr. 2i-443/16 privind declanșarea procedurii de insolabilitate a SRL "Drebozaci", s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul Primăria Drepcăuți, aplicându-se sechestrul pe toate bunurile debitorului, conturile bancare și corespondența comercială, cu interdicția de înstrăinare a lor (f.d. 107-108, Vol. 2).

La 10.10.2016 prin decizia nr. 13 a ședinței consiliului sătesc Drepcăuți s-a decis retragerea cererilor de chemare în judecată, inclusiv cea cu privire la intentarea procesului de insolabilitate a întreprinderii SRL "Drebozaci", cu sesizarea organelor competente referitor la investigarea acțiunilor de abuz în serviciul a primarului Drepcăuți, Ghenadii Ioxa, sau după caz, a primarului interimar Chițac Djemilia (f.d. 107-126, Vol. 1).

Drept urmare, la 30.11.2016 primarul interimar al primăriei Drepcăuți Djemilia Chițac, a depus în instanța de apel cerere de retragere a cerințelor de intentare a procesului de insolabilitate al SRL "Drebozaci", cu încetarea procesului în temeiul art. 169 alin. (1) lit. b); 266 alin. (2) Cod procedură civilă (f.d. 109 v.2).

Concomitent, avocatului Oleg Slobodzean, în numele administratorului SRL "Chimagromarketing", Shynkaruk Vasiliu, a sesizat CNA DGT "Nord" cu cerere de pornire a urmăririi penale în privința primarului Ghenadii Ioxa, secretarul consiliului Djemilia Chițac și a percepteurului fiscal Popovici Galina pentru acțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu și folosirea de fals în documente (f.d. 23-24, Vol. 2).

În cadrul instrumentării cauzei penale, prin p/v din 09.04.2019 s-au examinat documentele privind arenda terenurilor agricole proprietate publică a Primăriei sat. Drepcăuți, prezentate de SRL Drebozaci prin actul de predare-primire din 08.04.2019 (f.d. 179-220, Vol. III).

Prin procesul-verbal din 17.08.2019, din dosarul de insolabilitate a SRL Drebozaci, aflat în gestiunea CA Bălți a fost ridicată xerocopia certificatului nr. 983 din 05.09.2016, contrasemnat de inculpate, ce atestă restanța la 05.09.2016 al SRL „Drebozaci” față de bugetul local în mărime de 2 174 688, 12 lei (f.d. 211-213, Vol. 4).

Potrivit concluziilor expertului CNEJ, Lidia Rusanovschi nr. 883-891 din 17.05.2019 se atestă, că suma datoriei de bază al SRL "Drebozaci" față de bugetul

local al Primăriei Drepcăuți, r-l Briceni pentru arenda terenurilor proprietate publică, începând cu 01.01.2011 când au fost înregistrate contractele de arendă până la 05.09.2016, constituie 68 030,42 lei; datoria pe perioada 01.01.2011 - 01.08.2018 constituie 5 704,74 lei și pe perioada 01.02.2019 până la întocmirea raportului – 5 704,74 lei (f.d. 81-97, Vol. 4).

Astfel probele verbale și cele materiale scrise, ce au fost supuse cercetării în cadrul examinării cauzei penale în fond și apel, permit Colegiului de a concluziona corectitudinea soluției judiciare privind statuarea vinovăției ambelor inculpate în comiterea infracțiunii, prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal și anume înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

Ajungând la această concluzie, Colegiul reține, că la întocmirea certificatului nr. 983 din 05.09.2016, inculpatele Chițac Djemilia în calitate de primar interimar și Popovici Galina – perceptor fiscal, au introdus date vădit false referitor la pretinsa datorie a SRL ”Drebozaci” față de bugetul local Drepcăuți, care au servit temei pentru declanșarea în instanțele de judecată potrivit încheierii nr. 2i-443/16 din 15.09.2016 a procedurii de insolvență cu aplicarea sechestrului în vederea asigurării acțiunii civile în sumă de 2 174 688, 12 lei, deși conform datelor obiective supra menționate, restanța de facto era net inferioară, la data de 05.09.2016 ea alcătuind 68 030, 42 lei, ceea ce denotă prezența în acțiunile lor a componentei de infracțiune prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal.

Or, potrivit doctrinei penale aplicabile speței, obiectul material al infracțiunii comise de inculpatele D. Chițac și G. Popovici, îl reprezintă documentul oficial autentic, eliberat de autoritatea publică locală, latura obiectivă exprimându-se prin înscrierea în el a unor date vădit false, care nu corespund realității, dar care prin sine acordă drepturi și liberează de obligațiuni, cu prezentarea lui ulterioară autorităților publice, prin ce s-a realizat latura subiectivă, manifestată prin intenție directă în interes material sau din alte interese personale.

Astfel, constatând temeinicia sentinței în ce privește constatarea ca fiind dovedită a vinovăției inculpatelor D. Chițac și G. Popovici în comiterea infracțiunii, prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, Colegiul ține să le respingă argumentele de apelurile formulate ca fiind absolut declarative, ce vin în contradicție cu aspectele faptice a cauzei, or certificatul liberat de autoritatea publică locală, care a servit temei pentru declanșarea procesului de insolvență a SRL ”Drebozaci”, fapt confirmat prin actele judiciare și în care au fost introduse date vădit false, a fost întocmit și contrasemnat de ambele, indiferent sub al cărui control, ele fiind persoanele responsabile pentru autenticitatea lui.

De aceea, solicitarea achitării pentru, că nu ar fi comis fapta imputată sau, că în acțiunile lor nu ar exista elementele componentei de infracțiune, nu poate fi

acceptată fiind contrară lucrărilor cauzei care denotă viceversa, tocmai dovedindu-le vinovăția în comiterea falsului de acte publice.

Totuși, Colegiul consideră necesar de a interveni în sentință prin desființarea ei, dat fiind aplicarea incorectă de către instanța de fond a prevederilor art. art. 332; 391 Cod pr. penală, adoptând în acest sens o sentință de încetare a procesului penal, deși în corespundere cu art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod pr. penală, urma să adopte o sentință de condamnare cu liberarea inculpatelor de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea prescripției prevăzute la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, soluție ce nu va afecta situația apelantelor, doar că va înlătura erorile procesual - penale.

Aceasta pentru, că după cum a și reținut instanța, prin prisma art. 16 alin. (2) Cod penal, componența de infracțiune prevăzută la art. 332 alin. (1) Cod penal, este una ușoară, termenul prescrierii atragerii la răspunderea penală pentru care, în corespundere cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, este de doi ani de la comiterea faptei. Respectiv, fapta fiind comisă la 05.09.2016, rezultă, că la data pronunțării sentinței și respectiv a deciziei instanței de apel, a intervenit termenul de prescripție pentru atragerea inculpatelor la răspunderea penală.

În ce privește dezacordul inculpatelor cu încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare, cu solicitarea liberării de la plată lor pe motive personale, familiare și materiale, acestea la fel nu pot fi acceptate, instanța de fond corect punând în aplicare prevederile art. 227 alin. (1), (2) pct. 5) Cod de Procedură Penală, potrivit cărora, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, ce cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

De asemenea instanța corect a reținut și prevederile art. 229 alin. (1) Cod de Procedură Penală, potrivit cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, iar potrivit alin. (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Rezultând din prevederile art. 229 alin. (3) Cod de Procedură Penală, este dreptul instanței de a elibera inculpatul de la plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, (...) dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

În situația descrisă supra, ținând cont, că Chițac Djemilia și Popovici Galina sunt apte de muncă, instanța corect a conchis posibilitatea punerii în sarcina lor achitarea cheltuielilor suportate de stat întru efectuarea expertizei judiciare nr. 883-891 din 17.05.2019, prin încasarea de la ele în mod solidar în sumei de 25 200

(douăzeci și cinci mii două sute) lei (f.d. 79-97, vol. IV), iar datele prezentate de D. Chițac referitor la întreținerea a două persoane minore, nu pot influența soluția adoptată în acest sens.

Referitor la corpurile delictive și mijloacele materiale de probă, soluția instanței va fi păstrată neschimbată.

În corespundere cu art. art. 415 alin. (1) pct. 2); 416 - 417 Cod pr. penală, Colegiul,-

DECIDE :

Apelurile inculpatelor **Chițac Djemilia ******* și **Popovici Galina ******* declarate împotriva sentinței judecătoreii Edineț sediul Briceni din 27.12.2022 se admite din alte motive decât cele invocate, cu casarea ei, inclusiv din oficiu în latura pedepsei penale și pronunțarea în această parte a unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Chițac Djemilia *****, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, se liberează în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod pr. penală de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Popovici Galina *****, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, se liberează în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod pr. penală de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Dispozițiile de căutare a inculpatei Popovici Galina *****, stabilite prin încheierea din 02.12.2021 se anulează.

În rest dispozițiile sentinței privind încasarea solidară de la **Chițac Djemilia ******* și **Popovici Galina ******* a cheltuielilor de judecată în mărime de 25 200 lei și în latura mijloacelor materiale de probă, se păstrează fără modificări.

Decizia este executorie din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la CSJ în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat în public la data de 30.05.2023.

Dispozitivul deciziei motivate pronunțat și înmănat părților la 17.07.2023.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: